

رده بندی گروه‌های از مرتبه ۷۰ و ۱۴۰ و تعیین مرکز و مرتبه گروه خودریختی آنها

جوانشیر رضایی^{۱*}، محمد رضا سالاریان^۲

۱- دانشجوی دکتری ریاضی (گرایش جبر) دانشکده علوم ریاضی و کامپیوتر دانشگاه خوارزمی تهران، ایران.

e-mail:jre927@gmail.com

۲- استادیار دانشکده علوم ریاضی و کامپیوتر دانشگاه خوارزمی تهران، ایران.

e-mail:salarian@khu.ac.ir

چکیده

فرض کنید G گروهی از مرتبه ۷۰ یا ۱۴۰ باشد. در این مقاله ساختار G را تعیین می‌کنیم و نشان می‌دهیم از مرتبه ۷۰، ۴ گروه و از مرتبه ۱۴۰، ۱۱ گروه تا حد یکریختی وجود دارند، مرکز این گروه‌ها و مرتبه گروه خودریختی این گروه‌ها را تعیین می‌کنیم.

واژه های کلیدی: حاصل ضرب مستقیم، حاصل ضرب نیم مستقیم، گروه خود ریختی های یک گروه، مرکز گروه، گروه

دو وجهی

۱. مقدمه

یکی از مباحث با اهمیت در نظریه گروه‌های متناهی، تعیین تعداد و ساختار گروه‌ها از یک مرتبه مشخص است. در سال ۱۸۵۴ کیلی اولین تعریف مجرد از گروه را ارائه کرد. او نشان داد هر گروه با زیرگروهی از یک گروه جایگشتی یکریخت است و سپس گروه‌های از مرتبه ۶ و ۴ را تا حد یکریختی کاملاً مشخص کرد [1]. با توجه به قضیه لاگرانژ، هر گروه از مرتبه p یا $2p$ یا $4p$ یکریخت است. به سادگی می‌توان نشان داد که هر گروه از مرتبه p^3 یا $2p^2$ یا $4p$ یکریخت است. با توجه به [2] از مرتبه p^3 تا حد یکریختی دقیقاً پنج گروه وجود

دارد. گروه‌های از مرتبه p^4 ، p^5 و p^6 به ترتیب در [3]، [4] و [5] رده بندی شده اند. مادر این مقاله گروه‌های از مرتبه 70 و 140 را رده بندی می کنیم ابزار ما در این تحقیق حاصل ضرب نیم مستقیم دو گروه است.

۲. مقدمات و پیش نیازها

فرض می کنیم خواننده با مفاهیم اساسی نظریه گروه‌ها آشنایی دارد. در این بخش مختصری از مفاهیم اساسی نظریه گروه‌ها را یاد آوری می کنیم فرض کنید G گروهی متناهی باشد، تعداد اعضای G را مرتبه G می نامیم و با $|G|$ نشان می دهیم. عضو همانی را 1 و گروه همانی را با $\langle 1 \rangle$ نشان می دهیم

H را زیر گروه G می نامیم و می نویسیم $H \leq G$ ، هرگاه H تحت عمل تعریف شده در G گروه باشد. N را زیر گروه نرمال G می نامیم هرگاه برای هر $g \in G$ و $n \in N$ داشته باشیم، $g^{-1}ng \in N$ و می نویسیم $N \trianglelefteq G$ اگر $N \trianglelefteq G$ ، گروه خارج قسمتی $\frac{G}{N}$ به صورت زیر تعریف می شود:

$$\frac{G}{N} = \{aN | a \in G\} \quad (2.1)$$

که عمل این گروه به صورت $aNbN = abN$ تعریف می شود.

مرکز گروه G را با $Z(G)$ نشان داده و به صورت زیر تعریف می کنیم

$$Z(G) = \{x \in G | xy = yx, \forall y \in G\} \quad (2.2)$$

$Z(G)$ زیر گروه نرمال G است و G آبدلی است اگر فقط اگر $G = Z(G)$.

گروه G را دوری بامولد a می نامیم هرگاه برای هر $x \in G$ عدد صحیح n وجود داشته باشد به طوری که $x = a^n$ در این صورت می نویسیم $G = \langle a \rangle$.

فرض کنید $n \in \mathbb{N}$ و $n \geq 3$ ، گروه دو وجهی از مرتبه $2n$ را با D_{2n} نمایش داده و به صورت

$$(2.3) \quad D_{2n} = \langle a, b | a^n = b^2 = 1, b^{-1}ab = a^{-1} \rangle$$

بدیهی است اگر n فرد باشد D_{2n} ، $\varphi(n)$ عضو از مرتبه n و n عضو از مرتبه 2 دارد و همچنین اگر n زوج باشد $\varphi(n)$ عضو از مرتبه n و $n+1$ عضو از مرتبه 2 دارد. و به سادگی می توان نشان داد

$$(D_{2n}) = \begin{cases} \langle 1 \rangle \text{ فرد } n \\ \langle a^{\frac{n}{2}} \rangle \text{ زوج } n \end{cases} \quad (2.4)$$

در واقع برای n فرد، مرکز D_{2n} همانی است و برای n زوج، مرکز D_{2n} از مرتبه 2 است.

برای $n \geq 3$ ، گروه کوآتر نیون های تعمیم یافته از مرتبه $4n$ را با Q_{4n} نشان داده وبه صورت زیر تعریف می کنیم:

$$Q_{4n} = \langle a, b \mid a^4 = b^{2n} = 1, a^2 = b^n, a^{-1}ba = b^{-1} \rangle \quad (2.5)$$

واضح است که a^2 تنها عضو از مرتبه ۲ است که با هر عضو این گروه جابجا می شود و در واقع

(۲.۶)

$$Z(Q_{4n}) = \langle a^2 \rangle$$

فرض کنیم G و H دو گروه تابع $\varphi: G \rightarrow H$ را یک همریختی می نامیم هرگاه برای هر $x, y \in G$ داشته باشیم

$$\varphi(xy) = \varphi(x)\varphi(y) \quad (2.7)$$

و اگر φ یک به یک و بر و باشد آن را یک یگریختی از G به H می نامیم و در این صورت دو گروه G و H را یگریخت می نامیم و می نویسیم $G \cong H$. اگر $\varphi: G \rightarrow H$ یک همریختی باشد هسته φ را با $\ker \varphi$ نشان داده وبه صورت زیر تعریف می کنیم:

(۲.۸)

$$\ker \varphi = \{x \in G \mid \varphi(x) = 1_H\}$$

$$\frac{G}{\ker \varphi} \cong \text{Im} \varphi = \varphi(G) \text{ است و}$$

هر گروه دوری نامتناهی با Z و هر گروه دوری متناهی از مرتبه n با Z_n یگریخت است.

اگر p اول باشد و $|G| = p^a m$ و $p \nmid m$ آنگاه G حد اقل یک زیرگروه از مرتبه p^a دارد این زیرگروه را p -زیرگروه سیلوی G می نامیم همه p -زیرگروه سیلوی های G با هم مزدوج هستند و تعداد آنها به پیمانته p با اهم نهشت هستند.

اگر G گروهی متناهی، a و b دو عضو به ترتیب از مرتبه های m و n باشند به طوری که $(m, n) = 1$ و $ab = ba$ ، آنگاه مرتبه ab برابر است با mn .

در ادامه چند تعریف، لم و قضیه بیان می کنیم که در اثبات حکم اصلی مقاله از آنها استفاده می شود

برای اثبات لم ها و قضیه ها می توان به مراجع [2]، [3] و [6] رجوع کرد.

تعریف ۲.۱ هر یگریختی $\varphi: G \rightarrow G$ یک خود ریختی می نامیم. مجموعه تمام خود ریختی های G را گروه خود ریختی های G می نامیم و آن را با $\text{Aut}(G)$ نمایش می دهیم.

فرض کنیم $x, g \in G$. مزدوج x بوسیله g را با $g^{-1}xg$ تعریف کرده و آن را با x^g نشان می‌دهیم.

به ازای هر $g \in G$ ، تابع $\alpha_g: G \rightarrow G$ یک خودریختی G است. این خودریختی را خودریختی داخلی G

الفا شده با g می‌نامیم. مجموعه تمام خودریختی‌های داخلی G را $\text{Inn}(G)$ نشان می‌دهیم.

$$\frac{G}{Z(G)} \cong \text{Inn}(G) \text{ و } \text{Inn}(G) \trianglelefteq \text{Aut}(G) \quad \text{قضیه ۲.۲}$$

تعریف ۲.۳ فرض کنید $n \in \mathbb{N}$ تعریف می‌کنیم $Z_n^* = \{k \in \mathbb{N} \mid 1 \leq k < n, (k, n) = 1\}$. این مجموعه با عمل ضرب به پیمانه n تشکیل یک گروه می‌دهد. واضح است که $|Z_n^*| = \varphi(n)$ و برای p اول داریم: $Z_p^* \cong Z_{p-1}$

$$\text{Aut}(Z_n) \cong Z_n^* \quad \text{لم ۲.۴}$$

تعریف ۲.۶ فرض کنید H و K دو گروه باشند. در حاصل ضرب دکارتی $H \times K$ عمل زیر را در نظر می‌گیریم:

(۲.۹)

$$(h, k)(h', k') = (hh', kk') \quad (h, h' \in H, k, k' \in K)$$

مجموعه $H \times K$ با عمل فوق تشکیل یک گروه می‌دهد. این گروه را حاصل ضرب مستقیم خارجی H و K می‌نامیم و آن را با $H \times K$ نشان می‌دهیم.

قضیه ۲.۷ فرض کنید H و K دو زیر گروه نرمال G باشند به طوری که $G = HK$ و $H \cap K = 1$ ، آنگاه

$$G \cong H \times K \quad (۲.۱۰)$$

$H \times K$ را حاصل ضرب مستقیم داخلی H و K می‌نامیم و داریم:

$$Z(G) \cong Z(H) \times Z(K) \quad (۲.۱۱)$$

و اگر G متناهی باشد و $(|H|, |K|) = 1$ داریم:

$$\text{Aut}(G) \cong \text{Aut}(H) \times \text{Aut}(K) \quad (۲.۱۲)$$

تعریف ۲.۸ فرض کنید H و K دو گروه و $\varphi: H \rightarrow \text{Aut}(K)$ یک همریختی باشد. برای هر $h \in H$ ، تصویر h را با φ_h نشان می‌دهیم در حاصل ضرب دکارتی $H \times K$ ، عمل دوتایی زیر را تعریف می‌کنیم:

$$(h,k)(h',k')=(hh',\varphi_h(k)k') \quad (۱۳.۲)$$

قضیه ۲.۹ با تعریف و نمادها ی فوق $H \times K$ یک گروه است. این گروه را حاصل ضرب نیم مستقیم H و K با عمل φ می نامیم و آن را با $H \rtimes_{\varphi} K$ نشان می دهیم و در صورتی که ابهامی در مورد، پیش نیاید می نویسیم $H \rtimes K$.

قضیه ۲.۱۰ فرض کنید H و K دو زیر گروه G باشند که: $K \leq G$ و $H \cap K = \langle 1 \rangle$ و $G = HK$ در این صورت

$G \cong H \rtimes_{\varphi} K$ که در آن $\varphi: H \rightarrow \text{Aut}(K)$ یک همریختی است.

فرض کنید G یک گروه با مجموعه مولد X و مجموعه روابط R بین اعضای X باشد. گروه G با مجموعه مولد X و مجموعه روابط R را با $G = \langle X | R \rangle$ نشان می دهیم.

قضیه ۲.۱۱ فرض کنیم $H = \langle X | R \rangle$ ، $K = \langle Y | S \rangle$ و $\varphi: H \rightarrow \text{Aut}(K)$ یک همریختی باشد. فرض کنیم برای هر $x \in X$ و هر $y \in Y$ ، $\varphi_x(y) = w_x(y)$ که در آن $w_x(y)$ کلمه ای بر حسب $Y^{\pm 1}$ در این صورت:

$$H \rtimes_{\varphi} K \cong \langle XU Y, RUSU \{x^{-1}yxw_x(y)^{-1} | x \in X, y \in Y\} \rangle \quad (۲.۱۴)$$

تعریف ۲.۱۲ فرض کنیم P اول باشد. گروه E_{4p} به صورت زیر تعریف می شود:

$$E_{4p} = \langle a, b | a^p = b^p = 1, a^{-1}ba = b^t, t^p \equiv 1 \pmod{p} \rangle \quad (۲.۱۵)$$

۳. احکام اصلی

در این بخش حکم اصلی مقاله را بیان و اثبات می کنیم.

۳.۱ قضیه

۳.۱.۱ هر گروه از مرتبه ۷۰ با یکی از گروه‌های زیر یکرخت است:

$$G_1 = Z_{70}, G_2 = D_{70}, G_3 = Z_5 \times D_{14}, G_4 = Z_7 \times D_{10} \quad (۱)$$

و علاوه بر این داریم:

$$Z(G_1) = Z_{70}, |\text{Aut}(G_1)| = 2^4, Z(G_2) = 1, |\text{Aut}(G_2)| = 8^4 \quad (۲)$$

$$Z(G_3) \cong Z_5, |\text{Aut}(G_3)| = 168, Z(G_4) \cong Z_7, |\text{Aut}(G_4)| = 120$$

۳.۱.۲ هر گروه از مرتبه ۱۴۰ با یکی از گروه‌های زیر یکرخت است:

$$G_1 = Z_{140}, G_2 = D_{140}$$

$$G_\gamma = \langle a, d \mid a^4 = d^{35}, a^{-1}da = d^{-8} \rangle$$

$$G_\delta = Z_{14} \times D_{10}, G_\epsilon = Z_{10} \times D_{14},$$

$$G_\zeta = \langle a, d \mid a^4 = d^{35} = 1, a^{-1}da = d^{13} \rangle \quad (3)$$

$$G_\eta = Z_7 \times E_7, G_\theta = Q_{14}, G_\iota = Z_5 \times Q_{28}, G_\kappa = Z_7 \times Q_{28}, G_\lambda = Z_7 \times Z_7 \times Z_{35}$$

و علاوه بر این داریم:

$$Z(G_\gamma) = Z_{14}, |\text{Aut}(G_\gamma)| = 48, Z(G_\delta) \cong Z_7, |\text{Aut}(G_\delta)| = 168 \quad (4)$$

$$Z(G_\zeta) = \langle 1 \rangle, |\text{Aut}(G_\zeta)| = 1680, Z(G_\eta) \cong Z_{14}, |\text{Aut}(G_\eta)| = 240, Z(G_\epsilon) \cong Z_{10}, |\text{Aut}(G_\epsilon)| = 336$$

$$Z(G_\zeta = \langle 1 \rangle), |\text{Aut}(G_\zeta)| = 1680, Z(G_\eta) \cong Z_7, |\text{Aut}(G_\eta)| = 240, Z(G_\theta) \cong Z_7, |\text{Aut}(G_\theta)| = 1680$$

$$Z(G_\iota) \cong Z_{10}, |\text{Aut}(G_\iota)| = 336, Z(G_\kappa) \cong Z_{14}, |\text{Aut}(G_\kappa)| = 240, Z(G_\lambda) = G_{11}, |\text{Aut}(G_{11})| = 144$$

اثبات. فرض کنیم G گروهی از مرتبه ۷۰ باشد. $|G| = 2 \times 5 \times 7$. ۵ - زیرگروه سیلوی G و ۷ - زیرگروه سیلوی G در G نرمال هستند. می توان فرض کرد G زیرگروهی نرمال مانند K از مرتبه ۳۵ به صورت زیر دارد:

$$K = \langle b, c \mid b^7 = c^5 = 1, bc = cb \rangle \quad (5)$$

فرض کنیم $H = \langle a \rangle$ یک ۲-سیلوی زیر گروه G باشد. با توجه به قضیه (۲.۷) $G \cong H \rtimes_\varphi K$ که در آن:

$\varphi: H \rightarrow \text{Aut}(K)$ یک همریختی است. مرتبه a برابر ۲ است و لذا مرتبه φ_a برابر ۱ یا ۲ است و برای φ_a ۴ حالت به صورت زیر وجود دارد:

$$\begin{array}{l} b \rightarrow b, \quad c \rightarrow c \\ \varphi_a: \quad b \rightarrow b, \quad c \rightarrow c^{-1} \\ b \rightarrow b^{-1}, \quad c \rightarrow c \\ \varphi_a: \quad b \rightarrow b^{-1}, \quad c \rightarrow c^{-1} \end{array} \quad (6)$$

و بنا بر قضیه ۲.۱۱ گروههای زیر بدست می آیند:

$$G_1 = \langle a, b, c \mid a^2 = b^5 = c^7 = 1, ab = ba, ac = ca, bc = cb \rangle \cong Z_{70} \quad (7)$$

(8)

$$G_2 = \langle a, b, c \mid a^2 = b^5 = c^7 = 1, ab = b^{-1}a, ac = c^{-1}a, bc = cb \rangle =$$

$$\langle a, d \mid a^2 = d^{35} = 1, ad = d^{-1}a \rangle \cong D_{70} \quad (d = bc)$$

$$G_7 = \langle a, b, c \mid a^7 = b^5 = c^7 = 1, ab = ba, ac = c^{-1}a, bc = cb \rangle \cong Z_7 \times D_{14} \quad (9)$$

$$G_3 = \langle a, b, c \mid a^7 = b^5 = c^7 = 1, ab = b^{-1}a, ac = ca, bc = cb \rangle \cong Z_7 \times D_{10} \quad (10)$$

و با توجه به رابطه (۲.۴) و (۲.۱۱) داریم: $Z(G_1) = G_1, Z(G_2) \cong Z_5, Z(G_3) \cong Z_7, Z(G_4) = \langle 1 \rangle$

هر خود ریختی یک گروه بوسیله اثر آن روی مولد هایش به طور کامل مشخص می‌شود با توجه به لم ۲.۴

$$|\text{Aut}(G_1)| = \varphi(70) = 24 \quad (11)$$

D_{2n} ، ۲ مولد دارد که یکی از مرتبه n و دیگری از مرتبه ۲ است. تعداد موادهای از مرتبه n برابر است با $\varphi(n)$

و n مولد هم از مرتبه ۲ دارد و لذا

$$|\text{Aut}(D_{2n})| = n\varphi(n) \quad (12)$$

با توجه به قضیه ۲.۷ و رابطه ۲.۱۲ داریم:

$$|\text{Aut}(G_2)| = 3^5 \varphi(3^5) = 840, |\text{Aut}(G_3)| = 7\varphi(5)\varphi(7) = 168, |\text{Aut}(G_4)| = 5\varphi(7)\varphi(5) = 120 \quad (13)$$

و به این ترتیب اثبات ۳.۱.۱ کامل می‌شود.

فرض کنیم G گروهی از مرتبه ۱۴۰ باشد. $|G| = 2^2 \cdot 5 \cdot 7$. ۵ - زیرگروه سیلوی G و ۷ - زیرگروه سیلوی G در G نرمال هستند. می‌توان فرض کرد G زیرگروهی نرمال مانند K از مرتبه ۳۵ به صورت زیر دارد:

$$\langle b, c \mid b^5 = c^7 = 1, bc = cb \rangle = \langle d \mid d^{35} = 1 \rangle \quad (b = d^7, c = d^5, d = b^3 c^3)$$

فرض کنیم H ، ۲ - سیلوی زیر گروه G باشد. با توجه به قضیه (۲.۷) $G \cong H \rtimes_{\varphi} K$ که در آن:

$$\varphi: H \rightarrow \text{Aut}(K)$$

یک همریختی است. دو حالت در نظر می‌گیریم.

۱. H دوری است. بنابراین $H = \langle a \rangle$ و مرتبه φ_a برابر است با ۱، ۲ یا ۴ است. بنابراین:

$$\varphi_a: \begin{matrix} b \rightarrow b^i \\ c \rightarrow c^j \end{matrix} \quad \text{که } \varphi_a^4 = I \text{ و } 1 \leq i \leq 4, 1 \leq j \leq 6$$

در آن خودریختی همانی است و بنا بر این

ولدا $i^4 \equiv 1 \pmod{5}, j^4 \equiv 1 \pmod{7}$ ولدا $(14)\varphi_a^4: b \rightarrow b^{14} = b$
 $c \rightarrow c^{14} = c$

$$(i, j) = (1,1), (1,6), (2,1), (2,6), (3,1), (3,6), (4,1), (4,6) \quad (14)$$

و در نتیجه گروه‌های زیر بدست می آیند.

$$\langle a, b, c \mid a^7 = b^5 = c^7 = 1, ab = ba, ac = ca, bc = cb \rangle \cong Z_{14} = G_1 \quad (15)$$

$$\begin{aligned} & \langle a, b, c \mid a^7 = b^5 = c^7 = 1, ab = ba, a^{-1}ca = c^{-1}, bc = cb \rangle \cong \langle b \mid b^5 = 1 \rangle \times \\ & \langle a, c \mid a^7 = c^7 = 1, a^2c = ca^2, a^{-1}ca = c^{-1} \rangle = \langle b \mid b^5 = 1 \rangle \times \langle a, e \mid a^7 = e^{14} = 1, a^2 = e^7, a^{-1}ea = e^{-1}, e = a^2c \rangle \\ & \cong Z_5 \times Q_{14} = G_9 \end{aligned} \quad (16)$$

$$\begin{aligned} & \langle a, b, c \mid a^7 = b^5 = c^7 = 1, a^{-1}ba = b^2, ac = ca, bc = cb \rangle \cong \langle c \mid c^7 = 1 \rangle \times \langle a, b \mid a^7 = b^5 = 1, a^{-1}ba = b^2 \rangle \\ & \cong Z_7 \times E_{20} = G_7 \end{aligned} \quad (17)$$

$$\langle a, b, c \mid a^7 = b^5 = c^7 = 1, a^{-1}ba = b^2, a^{-1}ca = c^{-1}, bc = cb \rangle = \langle a, d \mid a^7 = d^{35} = 1, a^{-1}da = d^{-1} \rangle = G_3 \quad (18)$$

$$\langle a, b, c \mid a^7 = b^5 = c^7 = 1, a^{-1}ba = b^3, ac = ca, bc = cb \rangle = \langle c \mid c^7 = 1 \rangle \times \langle a, b \mid a^7 = b^5 = 1, a^{-1}ba = b^3 \rangle \cong G_7 \quad (19)$$

$$\langle a, b, c \mid a^7 = b^5 = c^7 = 1, a^{-1}ba = b^3, a^{-1}ca = c^{-1}, bc = cb \rangle \cong \langle a, d \mid a^7 = d^{35} = 1, a^{-1}da = d^{13} \rangle = G_6 \quad (20)$$

$$\begin{aligned} & \langle a, b, c \mid a^7 = b^5 = c^7 = 1, a^{-1}ba = b^{-1}, ac = ca, bc = cb \rangle \cong \langle c \mid c^7 = 1 \rangle \times \langle a, b \mid a^7 = b^5 = 1, a^{-1}ba = b^{-1} \rangle \\ & \cong Z_7 \times Q_{20} = G_{10} \end{aligned} \quad (21)$$

$$\begin{aligned} & \langle a, b, c \mid a^7 = b^5 = c^7 = 1, a^{-1}ba = b^{-1}, a^{-1}ca = c^{-1}, bc = cb \rangle = \langle a, d \mid a^7 = d^{35} = 1, a^{-1}da = d^{-1} \rangle = \\ & \langle a, f \mid a^7 = f^{35} = 1, a^2 = f^{35}, a^{-1}fa = f^{-1} \rangle = Q_{14} = G_8 \end{aligned} \quad (22)$$

۲. $H = \langle x, y \mid x^2 = y^2 = 1, xy = yx \rangle$. چون $\text{Aut}(K)$ فقط یک عضو از مرتبه ۲ دارد می توان فرض کرد $\varphi_x = I, \varphi_y = I$ و داریم:

$$\varphi_x: \begin{matrix} b \rightarrow b^{-1} \\ c \rightarrow c \end{matrix} \quad \varphi_x: \begin{matrix} b \rightarrow b \\ c \rightarrow c^{-1} \end{matrix} \quad \varphi_x: \begin{matrix} b \rightarrow b^{-1} \\ c \rightarrow c^{-1} \end{matrix} \quad , \varphi_y: \begin{matrix} b \rightarrow b \\ c \rightarrow c \end{matrix} \quad (23)$$

وگروه‌های زیر بدست می آیند:

$$\langle x, y, b, c | x^2 = y^2 = b^5 = c^7 = 1, xy = yx, xb = bx, xc = cx, yb = by, yc = cy \rangle \cong Z_2 \times Z_2 \times Z_{35} = G_{11} \quad (24)$$

$$\langle x, y, b, c | x^2 = y^2 = b^5 = c^7 = 1, xy = yx, xb = b^{-1}x, xc = cx, yb = by, yc = cy \rangle \cong Z_{14} \times D_{10} = G_4 \quad (25)$$

$$\langle x, y, b, c | x^2 = y^2 = b^5 = c^7 = 1, xy = yx, xb = bx, xc = c^{-1}x, yb = by, yc = cy \rangle \cong Z_{10} \times D_{14} = G_5 \quad (26)$$

$$\langle x, y, b, c | x^2 = y^2 = b^5 = c^7 = 1, xy = yx, xb = b^{-1}x, xc = c^{-1}x, yb = by, yc = cy \rangle \cong D_{140} = G_2 \quad (27)$$

G_1 دوری است. بنابراین :

$$Z(G_1) = G_1, \quad |Aut(G_1)| = \varphi(140) = 48 \quad (28)$$

با توجه به رابطه (۲.۴) و (۱۲)،

$$Z(G_7) \cong Z_7 \quad |Aut(G_2)| = 70 \varphi(70) = 1680 \quad (29)$$

در G_3 اگر $a^i \in Z(G)$ $0 \leq i \leq 3$ در این صورت $a^i d = da^i$ و لذا $a^{-i} da^i = d$ و در نتیجه $d^{(-8)^i - 1} = 1$ که نتیجه می شود $i = 0$ و اگر $d^j \in Z(G)$ $0 \leq j \leq 34$ آنگاه $d^j a = ad^j$ و در نتیجه $a^{-1} d^j a = d^j$ و خواهیم داشت

و بنا بر این $d^{-8j} = d^j$ که نتیجه می شود $d^{-9j} = 1$ و لذا $j = 0$ اگر $ad^j \in Z(G)$ داریم: پس $ad^j a = a^2 d^j$ یعنی $a^{-1} d^j a = d^j$ و به همین ترتیب است برای $a^2 b^j$ و $a^3 b^j$. بنا بر این

$$Z(G_3) = \{1\} \quad (30)$$

فرض کنیم $\varphi, a, d \in Aut(G_3)$ مولد های G_3 هستند به ترتیب از مرتبه های ۴ و ۳۵. این گروه ۲۴ عضو از مرتبه ۳۵ و ۷۰ عضو از مرتبه ۴ دارد پس برای $\varphi(a)$ ۷۰ امکان و برای $\varphi(b)$ ۲۴ حالت وجود دارد در نتیجه :

$$|\text{Aut}(G_3)|=70 \times 24=1680 \quad (31)$$

وبه همین ترتیب است برای G_6 .

باتوجه به رابطه (۲.۴) و (۲.۱۱) داریم:

$$Z(G_4) \cong Z_{14}, Z(G_5) \cong Z_{10}$$

و با توجه به اینکه

$$G_4 \cong Z_7 \times D_{20}, G_8 \cong Z_8 \times D_{28} \quad (32)$$

خواهیم داشت:

$$|\text{Aut}(G_4)|=4 \times 6 \times 10=240, |\text{Aut}(G_5)|=4 \times 14 \times 6=336 \quad (33)$$

مانند آنچه در باره $Z(G_3)$ اشاره شد می توان نشان داد >

$$Z(E_{20}) = \langle 1 \rangle \quad (34)$$

و بنابر این

$$Z(G_7) \cong Z_7 \quad (35)$$

و E_{20} ، ۱۰ عضو از مرتبه ۴ و ۴ عضو از مرتبه ۵ دارد و در نتیجه:

$$|\text{Aut}(G_7)|=6 \times 10 \times 4=240 \quad (36)$$

با توجه به رابطه (۲.۵)

$$Z(G_8) \cong Z_2 \quad (37)$$

و مانند آنچه در مورد G_3 بیان شد،

(۳۸)

$$|\text{Aut}(G_8)|=1680$$

باتوجه به (۲.۱۱) و (۲.۱۲) داریم:

$$Z(G_9) \cong Z_{10}, Z(G_{10}) \cong Z_{14} \quad |\text{Aut}(G_9)|=4 \times 14 \times 6=336 \quad |\text{Aut}(G_{10})|=6 \times 10 \times 4=240 \quad (39)$$

G_{11} آبدلی است. بنابراین،

$$Z(G_{11})=G_{11} \quad (40)$$

$$|\text{Aut}(Z_2 \times Z_2)|=6 \quad (41)$$

وینابراین:

$$|\text{Aut}(G_{11})|=6 \times 24 = 144 \quad (42)$$

□ وبه این ترتیب اثبات ۳.۱۲ کامل می شود.

نتیجه گیری

از مرتبه ۷۰، واحد یکریختی ۴ گروه وجود دارند که ۲ مورد از آنها آبله و ۲ مورد غیر آبله هستند و از مرتبه ۱۴۰، ۱۱ گروه وجود دارند که ۲ مورد آبله و ۹ مورد از آنها غیر آبله می باشند.

تشکر و قدر دانی

بدین وسیله از کلیه داوران گرامی و کمیته علمی کنفرانس که مقاله ما را مورد ارزیابی و پذیرش قرار دادند کمال تشکر و قدر دانی را داریم.

مراجع

[۱] م. رضادرفشه، "سیر تکامل نظریه گروه‌ها تارده بندی گروه‌های ساده منتهای،" فرهنگ و اندیشه ریاضی، pp. ۱۴۵-۱۳۵، [۱]

[۲] ع. ر. جمالی، مقدمه ای بر نظریه گروه‌های منتهای، تهران: مبتکران، ۱۳۸۰.

[3] Gustav Saeden Stahl, Johan Laine and Gustav Behm, On p-groups of low power order, 2010.

- [4] H.D.Bender, "A Determinate of the group of order P^5 ," *Annals of Mathematics, Second Series*, vol. 29, no. 1/4, pp. 61-72, 1927-1928.
- [5] Rodney james, "The groups of order p^6 (and odd primes)," *Mathematics of Computation*, vol. 34, no. 150, pp. 613-637, 1980.
- [6] Michio Suzuki, *Group Theory*, New york: Springer-Verlag, 1986.